

ALØ ELLER LØ CHEETABOK?

3 KUNSTENS HISTORISKE DIMENSJON

Årets REDZONE-festival hadde tittelen «Et folkemord 100 år etter».

6 ET UNIVERSELT BUDSKAP

Fotoreportasje om fredsringen rundt synagogen i Oslo.

8 KRITIKK ELLER KRENKELSE?

Ann-Magrit Austenå kommenterer en undersøkelse om status for yringsfriheten i Norge per 2014

12 #OSLOVE

DISSONANS: Av Even Tømte.

14 LEDELSE, SPRÅK OG ARBEIDSMILJØ

REFLEKSJON: Av Loveleen Rihel Brenna.

16 GIR EN STEMME TIL UNGE SCENEUTØVERE

Ungdom blir ofte behandlet som barn, men forventes å oppføre seg som voksne.

18 THE URBAN LEGEND TIL OSLO

Blir Oslos gater tryggere?

20 NYE TAKTER I NIGERIA

Valg i Nigeria.

22 MUSIKKMILLIONÆRENE INNTAR NIGERIA

Hvorfor sliter den nigerianske musikkbransjen med å markere seg internasjonalt?

26 FÅR IKKE SPILLEJOBBER

Hvorfor kommer det ikke flere urbane artister fra Afrika til Norge?

28 UOFFISIELT GÆREN

Hvorfor nakker musikere om sitt materielle forbruk, når de lever tett på fattigdom?

30 DEFINERER DU DITT YRKE?

Lansering av «Nye Forbilder» sesong to produsert av VIBRO.

32 VITNESBYRD FRA GUANTÁNAMO

Larry Siems presenterte boka «Dagbok fra Guantánamo» i et arrangement i regi av norske PEN.

36 OPPRØRET SETT FRA TANNLEGESTOLEN

Hva var Egypts største seier etter Mubarak?

38 CAPOEIRA PÅ ALLE KONTINENTER

Reportasje: Capoeira på alle kontinenter.

42 MULTIKULTURALISMENS HAV

Bokanmeldelse: «Who We Be» av Jeff Chang.

46 SPENNENDE UNGDOMSDRAMA

Bokanmeldelse: «Stupekontroll» av Neha Naveen.

48 ALØ ELLER LØ CHEETABOK?

Bokanmeldelse: «Alle utlendinger har lukka gardiner» av Maria Navarro Skaranger.

51 FILMER FLEST MULIG BØR SE

Høydepunkter fra filmfestivalen Human Rights, Human Wrongs.

54 GLOBAL IMPROVISASJON

En samtale med Paal Nilssen-Love.

57 FLERSTEMT SYNKRETISME

Magiske cubanske tvillingsøstre leverer albumet «Ibeyi».

58 ITALO-AFRO: EN NY SONISK DIMENSJON

Clap! Clap!'s «Tayi Bebb» musikalskalske tradisjoner.

60 LYDEN AV PRÍNCIPE: HARDE FØLELSER

Casa Da Mãe og Nidia Minaj lanseres på etiketen Príncipe.

62 ET KVANTESPRANG AV ET LIV

50 år siden Malcolm X ble skutt og drept.

65 THE URBAN LEGEND

I denne utgaven lanserer vi stripen «The Urban Legend» av Josef Yohannes.

66 ETC

71 Dikt: Siste Ord

72 Dikt: To an English friend in Africa – Ben Okri

SAMORA

– Magasinet som krysser grenser –

NR 1 - MARS 2015
37. årgang

Postboks 66 Sentrum
0101 Oslo
www.samora.no
samora@samora.no
Org. nr.: 979 505 531

Forsidebilde:
CEO Dancers

Gjesteredaktør
Nicole Rafiki

Redaksjonssekretær & layout
Endre Dalen

Redaksjonsråd
Mari K Linløkken, Turid
Heiberg, Ashley Shiri &
Nasibu Mwanukuzi

Ansvarlig redaktør
Khalid Salimi

Abonnement

(4 nr pr år):
kr 150 for enkeltpersoner
kr 250 for institusjoner
Bankkonto: 5005.06.28245
ISSN 0801 - 6992

Trykk: PJ Trykk / Postkart

Samora er en partipolitisk uavhengig,
ikke-religiøs og økonomisk
frittstående publikasjon.

Samora utgis med støtte
fra Kulturrådet

Skribentene er selv ansvarlig for
innholdet i Samora artikler. Samora
arbeider etter Vær Varsom-plakatens
regler for god presseskikk. Den som
mener å ha blitt urettmessig omtalt, kan
henvende seg til redaksjonen eller
Pressens Faglige Utvalg.

PPU er et klageorgan oppnevnt av
Norsk Presseforbund som behandler
presseetiske spørsmål.
Adresse: PPU, Rådhusgt 17, 0101 Oslo

**Skribenter
og bidragsytere
Samora nr 1. 2015**

Endre Dalen

Jankeh
Lion N'jie

Jeaninne
Masika

Mohamed
Abdi

Andreas
Hoem Røysum

Ellen Stokland

Tahar El
Montaser

Tor Bach

Jorunn Fatiha
Benmalek

Even Tømte

Loveleen
Rihel Brenna

Omid Wisdom

Eilif Hartwig

Ann-Magrit
Austenå

Selma
Benmalek

Mari K.
Linløkken

Nicole Rafiki
Gjesteredaktør

Den polske teatergruppen Teatr ZAR viste stykket «Armine, Sister» under ledelse av regissøren Jaroslaw Fret.
Foto: Irena Lipinska

Kunstens historiske dimensjon

Årets REDZONE-festival hadde tittelen «Et folkemord 100 år etter». Gripende kunstneriske uttrykk var viet den armenske tragedien som fant sted i Det Ottmanske riket i 1915. Hele festivalen hadde som underliggende tema at en ikke må glemme. Hvor mange er det som i dag kjenner til den armenske tragedien?

INA ANDREASSEN

REDZONE-festivalen er en årlig begivenhet arrangert av Kirkelig Kulturverksted. Med REDZONE, som ble 2015, som ble arrangert i Oslo 3.-8 mars, ønsket Kirkelig Kulturverksted å vise de ulike kunstformenes evne til å grave dypt inn i glemsel og fortielse:

Den polske fotografen Magdalena Mađras bilder kom til sin rett i Kulturkirkens stemningsfulle kjeller.

– I disse tider med polarisering, hvor ytringsfriheten brukes til å øke Vestens arroganse og tabloidversjonen av virkeligheten har blitt et imperativ under ytringsfrihetens flagg, er REDZONE en relevant påminnelse når det gjelder nødvendigheten av å vise komplekse historiske sammenhenger», står det på REDZONE's hjemmesider.

Tradisjonsformidlere

På «Musikkens Frihetsdag» 3. mars ble den storslåtte konserten «A Hundred Years of Oblivion», «Hundre års glemsel», holdt i Kulturkirken Jakob. Arrangementet presenterte en heftig kombinasjon av armenske musikere og andre minoritetsmusikere som har blitt utsatt for forfølgelse.

Den norske vokalisten Elias Akselsen, som tilhører romanifolket, framførte sanger sammen med Rune Arnesen og Gjermund Silset, armenske Ashugh Leyli og Murat Iclinalca, kurdiske Dengbej Kazo og persiske Marjan Vahdat. Som viktige tradisjonsformidlere for sine minoritetskulturer sang de gripende om at en ikke må glemme.

Armenske kvinners skjebne

Dagen etter ble publikum revet med av dokumentarfilmen «Grandma's Tattoos», «Bestemors tatoveringer», som tar oss med på en reise inn i den armenske filmskaperen Suzanne Khardalians egen familiehistorie. Ved å lete i historien bak bestemorens karakteristiske tatoveringer, får hun etter hvert

lagt puslespillet om armenske kvinners skjebne under første verdenskrig.

Ordløs dramatikk

Den polske teatergruppen Teatr ZAR viste stykket "Armine, Sister" under ledelse av regissøren Jaroslaw Fret. Ensemblet skapte en ordløs og dramatisk forestilling som gjenfortalte tragedien. Et levende soundtrack av vokalmusikk var representert ved sangere som spilte de ulike minoritetene i Øst-Anatolia. Musikken var en kraftfull ingrediens i teaterstykket som avslører historien, tausheten og ansvaret, og verket utforsker hva det betyr å være vitne. Målet med forestillingen var et ønske om å bryte stillheten.

På leting etter det som var

Den polske fotografen Magdalena Mađras bilder ble vist på en utstilling i Kulturkirken Jakob 3.-7. mars. Fotografiene er tatt i juli 2012 på steder i Øst-Anatolia der armenerne en gang bodde.

Fotografen beskriver dette som en vanskelig reise på leting etter mennesker og steder som ikke lenger finnes: "Jeg vil gjerne dedisere de fotografiske bevisene til våre guider Aram Kerovpyan og Altug Yilmaz, og la meg spesielt få takke Tomasz Adam Fularski,» sa Magdalena Mađra.

«Vestens selektive hukommelse»

Festivalen ble avsluttet med en diskusjon over temaet «Glemt av verden, Vestens selektive hukommelse». Deltakere i diskusjonen var armenske Ara Sarafian, grunnlegger og direktør for Gomidas Institute i London, historiker Bård Larsen fra Civita, Oslo og frilansjournalist Frida Sebina Skatvik fra Holocaustsenteret i Oslo. Ordstyrer var professor Nina Witoszek.

Panelet tok opp den historiske dimensjonen, dessuten hvordan Tyrkia, Armenia og resten av verden forholder seg til det som er kontroversielt når det gjelder det armenske folkemordet. Diskusjonen dreide seg også om hvordan Vesten og Norge bør bidra.

Skatvik fortalte at den armenske katastrofen først og fremst ble glemt og begravd av armenerne selv. Den første minnemarkeringen for folkemordet i 1915, ble arrangert i Jerevan i Armenia i 1965 og var privat. Først 24. april 1975 ble den nasjonale minnedagen til.

Den polske fotografen Magdalena Mądras bilder kom til sin rett i Kulturkirkens stjerningsfulle kjeller.

– I disse tider med polarisering, hvor ytringsfriheten brukes til å øke Vestens arroganse og tabloidversjonen av virkeligheten har blitt et imperativ under ytringsfrihetens flagg, er REDZONE en relevant påminnelse når det gjelder nødvendigheten av å vise komplekse historiske sammenhenger», står det på REDZONE's hjemmesider.

Tradisjonsformidlere

På «Musikkens Frihetsdag» 3. mars ble den storslåtte konserten «A Hundred Years of Oblivion», «Hundre års glemsel», holdt i Kulturkirken Jakob. Arrangementet presenterte en heftig kombinasjon av armenske musikere og andre minoritetsmusikere som har blitt utsatt for forfølgelse.

Den norske vokalisten Elias Akselsen, som tilhører romanifolket, framførte sanger sammen med Rune Arnesen og Gjermund Silset, armenske Ashugh Leyli og Murat Iclinalca, kurdiske Dengbej Kazo og persiske Marjan Vahdat. Som viktige tradisjonsformidlere for sine minoritetskulturer sang de gripende om at en ikke må glemme.

Armenske kvinners skjebne

Dagen etter ble publikum revet med av dokumentarfilmen «Grandma's Tattoos», «Bestemors tatoveringer», som tar oss med på en reise inn i den armenske filmskaperen Suzanne Khardalians egen familiehistorie. Ved å lete i historien bak bestemorens karakteristiske tatoveringer, får hun etter hvert

lagt puslespillet om armenske kvinners skjebne under første verdenskrig.

Ordløs dramatikk

Den polske teatergruppen Teatr ZAR viste stykket "Armine, Sister" under ledelse av regissøren Jaroslaw Fret. Ensemblet skapte en ordløs og dramatisk forestilling som gjenfortalte tragedien. Et levende soundtrack av vokalmusikk var representert ved sangere som spilte de ulike minoritetene i Øst-Anatolia. Musikken var en kraftfull ingrediens i teaterstykket som avslører historien, tausheten og ansvaret, og verket utforsker hva det betyr å være vitne. Målet med forestillingen var et ønske om å bryte stillheten.

På leting etter det som var

Den polske fotografen Magdalena Mądras bilder ble vist på en utstilling i Kulturkirken Jakob 3.-7. mars. Fotografiene er tatt i juli 2012 på steder i Øst-Anatolia der armenerne en gang bodde.

Fotografen beskriver dette som en vanskelig reise på leting etter mennesker og steder som ikke lenger finnes: "Jeg vil gjerne dedisere de fotografiske bevisene til våre guider Aram Kerovpyan og Altug Yilmaz, og la meg spesielt få takke Tomasz Adam Fularski," sa Magdalena Mądra.

«Vestens selektive hukommelse»

Festivalen ble avsluttet med en diskusjon over temaet «Glemt av verden, Vestens selektive hukommelse». Deltakere i diskusjonen var armenske Ara Sarafian, grunnlegger og direktør for Gomidas Institute i London, historiker Bård Larsen fra Civita, Oslo og frilansjournalist Frida Sebina Skatvik fra Holocaustsenteret i Oslo. Ordstyrer var professor Nina Witoszek.

Panelet tok opp den historiske dimensjonen, dessuten hvordan Tyrkia, Armenia og resten av verden forholder seg til det som er kontroversielt når det gjelder det armenske folkemordet. Diskusjonen dreide seg også om hvordan Vesten og Norge bør bidra.

Skatvik fortalte at den armenske katastrofen først og fremst ble glemt og begravd av armenerne selv. Den første minnemarkeringen for folkemordet i 1915, ble arrangert i Jerevan i Armenia i 1965 og var privat. Først 24. april 1975 ble den nasjonale minnedagen til.

Bård Larsen mente at folkemordet er glemt i den forstand at det folk først og fremst vet om armenerne, er debatten og det kontroversielle når det gjelder det armenske folkemordet.

Skandinaver

Skatvik fortalte at nordmenn var viktige for armenerne, men siden Norge ikke hadde noen utenriks-korrespondenter under første verdenskrig, kom informasjonen om armenerne stort sett bare fra misjonærer og diplomater.

Jordmor Bodil Catharina Bjørn fra Kragerø ble i 1905 sendt til Tyrkia av en misjonsorganisasjon. Hun arbeidet på barnehjem, og sammen med den svenske sykepleieren Alma Johansson åpnet hun i 1907 en poliklinikk i den tyrkiske byen Musch. Hun grunnla dessuten en jenteskole. Etter ødeleggelsen av den armenske bydelen hvor store deler av befolkningen ble drept, også hennes nære medarbeidere og barnehjemsbarna, reiste hun i 1917 hjem til Norge.

I april 1920 ble Fridtjof Nansen Folkeforbundets første høykommissær for flyktninger. Nansenpasset ble utstedt til statsløse armenske flyktninger over hele verden, slik at de kunne reise til alle medlemsland i Folkeforbundet. For sitt humanitære arbeid ble Fridtjof Nansen tildelt Nobels fredspris i 1922.

«(...) Det var en milepæl for Tyrkia da presidenten og statsministeren i fjor innrømmet de inhumane hendelsene og publiserte dette på ni språk.»

Dialog med Tyrkia

Bård Larsen mente at den moderne sekulære staten Tyrkia er basert på ødeleggelse av minoriteter, og at kontroversen er plantet politisk av regjeringer som benekter folkemordet.

Sarafian framholdt at fornektelsen er det som karakteriserer det armenske folkemordet, men at endringer er på gang: «Tyrkia beveger seg i en ny retning og er mer demokratisk enn før. I fjor henviste statsministeren for første gang til armenerne som medborgere, og innrømmet dessuten at de hadde blitt behandlet på en inhuman måte. Dette er et tegn på at den historiske framstillingen er under endring. Dette er en fredelig overgang og en del av selve den demokratiske prosessen i Tyrkia, sa Sarafian.»

Larsen foreslo at en må komme til enighet selv om det er ulike innfallsvinkler til temaet, og at politisk er bruken av ordet folkemord en topp prioritet. Frida Skatvik mente at det var en milepæl for Tyrkia da presidenten og statsministeren i fjor innrømmet de inhumane hendelsene og publiserte dette på ni språk.

Sarafian setter sin lit til nordmenn: «Jeg vil gjerne spørre hvordan Norge kan bidra med å akselerere prosessen i Tyrkia på en positiv måte, sannhet og forsoning er vårt endelige mål.»

Panelet f.v. med Bård Larsen, Frida Sebina Skatvik, ordstyrer Nina Witoszek og Ara Sarafian.